

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W SZCZYTNIE

z dnia

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy
Miejskiej Szczytno na lata 2025 - 2027**

Na podstawie art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) Rada Miejska w Szczytnie uchwala, co następuje:

§1

Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2025-2027” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Szczytno.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 roku.

Przewodniczący Rady

Klaudiusz Woźniak

RADCA PRAWNY
Justyna Kowalska

Uzasadnienie

Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu swoich funkcji gmina w ramach zadań własnych ma zapewnić wsparcie poprzez organizację systemu i wyposażenie go w odpowiednie narzędzia. W tym celu m. in. opracowuje 3-letnie programy wspierania rodziny. Program zawiera kierunki działań zmierzających do wspierania rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przy współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się i działających na rzecz rodzin.

Przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Nr XXXIX/280/2021 z dnia 21 grudnia 2021 roku Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie miasta Szczytno obowiązuje do końca 2024 roku.

Z uwagi na powyższe podjęcie uchwały jest uzasadnione.

BURMISTRZ

Stefan Gorman

INSPEKTOR

Małgorzata Enerlich

NACZELNIK

*Wydziału Edukacji, Zdrowia
i Opieki Społecznej*

Jacek Walaszczyk

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

NA TERENIE GMINY MIEJSKIEJ SZCZYTNO

NA LATA 2025 – 2027

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp
2. Rodzina, jako podstawowe środowisko wychowawcze
3. Instytucjonalne i rodzinne formy opieki zastępczej
4. Diagnoza sytuacji dzieci i rodzin w Gminie Miejskiej Szczytno.
5. Analiza SWOT – wsparcie rodziny
6. Cel główny, cele szczegółowe
7. Harmonogram realizacji Programu wspierania rodziny na lata 2025 - 2027
8. Realizacja, finansowanie i monitorowanie Programu
9. Przewidywane efekty realizacji Programu
10. Możliwe zagrożenia, które ograniczą lub uniemożliwią osiągnięcie założonych efektów Programu

I. Wstęp

Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspakaja jego potrzeby. Z punktu widzenia potrzeb dziecka, rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewnienia bezpieczeństwa emocjonalnego, jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie.

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny został przygotowany w związku z nałożeniem obowiązku na gminę objęcia szczególną pomocą rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Obowiązek ten realizowany jest w oparciu o założenia ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Główny cel niniejszego Programu **„Wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych”** wpisuje się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla miasta Szczytno do 2025 roku. Zadania wynikające z powyższego Programu realizowane będą zgodnie z zasadą pomocniczości i uwzględnieniu podmiotowości dziecka i rodziny oraz prawa dziecka do:

1. wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowania dziecka poza rodziną – do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli jest to zgodne z dobrem dziecka,
2. powrotu do rodziny,
3. utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których Sąd zakazał takich kontaktów,
4. stabilnego środowiska wychowawczego,
5. kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku,
6. pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia,
7. ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka,
8. informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości,
9. ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem,
10. poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej,
11. dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia.

Zawarte w niniejszym Programie propozycje pomocowe wspierają rodzinę w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Obejmują pomocą rodziny zagrożone różnego typu patologiami, dysfunkcyjne oraz dzieci i młodzież zagrożoną niedostosowaniem społecznym. Program opiera się na podstawie przepisów określonych

w ustawie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej zawartych w art. 8 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 177):

„1. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych burmistrz zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- a) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- b) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- c) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- d) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- e) pomocy w integracji rodziny,
- f) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- g) dążeniu do reintegracji rodziny.

2. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- a) pracy z rodziną,
- b) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

3. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.”

Zgodnie z art. 176 w/w Ustawy do zadań własnych gminy należy:

1. Opracowywanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny,
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo–wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. Finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzieleniem pomocy, o których mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo–wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
6. Sporządzanie, zgodnie ze wzorcami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo–finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Podmiotem realizującym te zadania na poziomie gminy miejskiej jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczytnie. Podstawowym zadaniem OPS jest bezpośrednio organizowanie i wykonywanie zadań związanych z zaspokojeniem potrzeb jednostek i rodzin

pozostających w trudnej sytuacji życiowej poprzez rozpoznawanie tych potrzeb, bezpośrednio i pośrednio udzielanie świadczeń w formie pieniężnej, rzeczowej i usługowej. Pomoc powinna koncentrować się na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

II. Rodzina, jako podstawowe środowisko wychowawcze

Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. Istnieją różne typy rodzin i postawy przez nie reprezentowane, a to wpływa na rodzaj postaw społeczno-moralnych dzieci i młodzieży wychowujących się w tych rodzinach. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest wartością, której w odniesieniu do jednostki jak i globalnie - do całego społeczeństwa, nie można niczym równoważnym zastąpić.

We wszystkich społeczeństwach rodzina stanowi najmniejszą, po jednostce, komórkę społeczną. Jej charakter, wielkość i rola, jaką spełnia mogą być w różnych społeczeństwach różne. W wielu kulturach trwałość rodziny oparta jest na więzi małżeńskiej, w większości też jest to związek mężczyzny z kobietą.

Rodzina, zarówno ta duża, jak i ta mała, spełnia w społeczeństwie wiele różnych funkcji. Funkcje te można ogólnie podzielić na cztery grupy. Pierwszą i podstawową funkcją rodziny jest prokreacja i podtrzymywanie ciągłości rodu. Druga polega na socjalizacji dzieci, czyli nauczaniu ich reguł zachowania, uznanych prawideł postępowania w danym społeczeństwie za właściwe i przekazaniu przyjętego systemu wartości. Trzecią funkcją rodziny jest zabezpieczenie podstawowych potrzeb: jedzenia, schronienia i ubrania jej członkom. Czwarta polega na wskazaniu odpowiedniego miejsca w społeczeństwie. Warto też wspomnieć, że rodzina jako grupa społeczna jest z natury cykliczna, czy też odnawialna. Człowiek, w miarę upływu lat, pełni kolejne role w rodzinie.

Funkcjonalna, zdrowa rodzina to taka, w której wszyscy członkowie rodziny są w stanie wykorzystać w niej swoje możliwości. Ma ona następujące cechy:

- zabezpiecza przetrwanie i rozwój;
- zaspokaja potrzeby emocjonalne swoich członków; potrzeby te obejmują znalezienie równowagi pomiędzy autonomią i zależnością oraz nauką zachowań społecznych i seksualnych;
- zapewnia rozwój i wzrastanie każdego członka, w tym także rodziców;
- jest miejscem, gdzie rozwija się poczucie własnego „ja”;
- jest podstawową „jednostką socjalizacji” i ma decydujące znaczenie dla przetrwania społeczeństwa.

Wymienione cechy zawierają się w twierdzeniu, iż rodzina odgrywa podstawową rolę w kształtowaniu zdrowia psychicznego dziecka, a tym samym kondycja rodziny ma zasadnicze znaczenie dla zdrowia psychicznego całego społeczeństwa.

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, jest jego najmniejszą i zarazem podstawową komórką. Rodzina jest pierwszym i bardzo znaczącym środowiskiem wychowawczym dziecka. To ono tutaj nabywa wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między nimi stosunkach. Uczy się wyrażania swoich uczuć (lęku, obaw, zadowolenia, gniewu) oraz wartościowania co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest

zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wychowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Rozpad rodziny związany jest z niewydolnością wychowawczą, zanikaniem poczucia bezpieczeństwa, narastaniem konfliktów powodując wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując przy tym siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjająca dla prawidłowego rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby jak najdłużej w niej pozostała. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. W celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia konieczne jest podjęcie działań interdyscyplinarnych tj.:

- diagnoza sytuacji rodziny i jej najbliższego otoczenia,
- analiza przyczyn pojawiających się kryzysów oraz monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych ich występowaniem,
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych,
- podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- dążenie do integracji i reintegracji rodziny,
- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji rodziny.

Pozostawienie rodzin dysfunkcyjnych bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Interdyscyplinarną pomoc rodzinom przeżywającym sytuacje kryzysowe powinny świadczyć lokalne służby i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe i inne podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny. Ich działania powinny się opierać na zasadach wzajemnej współpracy oraz poszanowania godności wszystkich uczestników działań. Realizacja Programu będzie odbywać się za zgodą rodziny oraz jej aktywnym udziałem przy wykorzystaniu jej zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

III. Instytucjonalne i rodzinne formy opieki zastępczej

Dziecku, które z różnych przyczyn nie może wychowywać się w swojej naturalnej rodzinie, państwo zapewnia opiekę w domach dziecka i innych pokrewnych placówkach – są to instytucjonalne formy opieki zastępczej.

W myśl przepisów ustawy o pomocy społecznej, instytucjonalną formę opieki sprawują placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze w zależności od podmiotu prowadzącego, dzielą się na:

- 1) publiczne – prowadzone przez gminę, powiat lub samorząd województwa;
- 2) niepubliczne – prowadzone na podstawie umowy o realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej przez:
 - a) organizacje pozarządowe prowadzące działalność w zakresie pomocy społecznej,
 - b) osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancji wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności w zakresie pomocy społecznej.

Konwencja o Prawach Dziecka, ratyfikowana przez Polskę w 1991 roku, stanowi, że: „dziecko pozbawione czasowo lub na stałe swego środowiska rodzinnego lub, gdy ze względu na swoje dobro nie może pozostawać w tym środowisku, będzie miało prawo do specjalnej ochrony i pomocy ze strony państwa. Taka opieka może oznaczać adopcję, polegać na umieszczeniu w rodzinie zastępczej lub, gdy jest to niezbędne, w odpowiedniej instytucji.”

Prawo to zapisane jest również w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w art. 72 ust. 2 (Dz. U. z 2009 r. Nr 114 poz. 946): „dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych.”

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożliwości sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Rodzina zastępcza zawodowa, to rodzina niespokrewniona z dzieckiem, która funkcjonuje na podstawie podpisanej umowy z gminą i pobiera wynagrodzenie. Rodziny zawodowe dzielą się na:

- **wielodzietne** – dla nie mniej niż 3 i nie więcej niż 6 dzieci;
- **specjalistyczne**, w której umieszcza się dzieci niedostosowane społecznie albo dzieci z różnymi dysfunkcjami, problemami zdrowotnymi wymagającymi szczególnej opieki i pielęgnacji; w rodzinie tej może przebywać w tym czasie nie więcej niż 3 dzieci;
- **rodziny o charakterze pogotowia rodzinnego**, w której umieszcza się dzieci na pobyt okresowy, do czasu unormowania ich sytuacji życiowej nie dłużej niż na 15 miesięcy.

Rodzinny dom dziecka to placówka opiekuńczo-wychowawcza, która przeznaczona jest dla 4 do 8 dzieci (wyjątkiem są sytuacje, kiedy do placówki zostaje skierowane rodzeństwo – wtedy dzieci może być więcej).

Rodzina wspierająca, której celem jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rodzina ta przy współpracy z asystentem rodziny pomaga w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Rodzina pomocowa czasowo sprawuje opiekę nad dzieckiem w przypadku niesprawowania jej przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, w szczególności w związku z wypoczynkiem, udziałem w szkoleniach lub pobytem w szpitalu oraz nieprzewidzianych trudności lub zdarzeń losowych w rodzinie zastępczej lub prowadzącej rodzinny dom dziecka.

IV. Diagnoza sytuacji dzieci i rodzin w Gminie Miejskiej Szczytno

Miasto Szczytno położone jest w południowej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie szczycieńskim, zajmuje powierzchnię 9,96 km². Jak każde miasto w Polsce, także i w Szczytnie dominuje tendencja malejąca dotycząca ogólnej liczby mieszkańców. Społeczeństwo miasta starzeje się, spada populacja osób w wieku produkcyjnym. Liczba urodzeń jest niższa od liczby zgonów.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Pomoc społeczna wkracza w sytuację osób i rodzin wtedy, gdy nie są one w stanie pokonać trudności życiowych własnym staraniem. Pomocy tej udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu:

- ubóstwa;
- sieroctwa;
- bezdomności;
- bezrobocia;
- niepełnosprawności;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- przemocy domowej;
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej statut uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizmu lub narkomanii;
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Celem pomocy jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc ta powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem. W przepisach wielokrotnie zawarta jest zasada pomocniczości, która wskazuje pierwszeństwo korzystania z własnych zasobów i uprawnień przez osoby i rodziny oraz **kładzie nacisk na wspieranie** a nie bezpośrednio zaspokajanie potrzeb.

Podjmując rozważania na temat roli rodziny w systemie profilaktyki, trzeba zdawać sobie sprawę z aktualnych zagrożeń, jak rozwój cywilizacji. Postawy wielu ludzi nacechowane są lękiem przed przyszłością (spowodowanym brakiem perspektyw), rozczarowaniem, sceptycyzmem wobec wartości ogólnospołecznych. Wiele małżeństw się rozpada. Rodzice są zapracowani, nastawieni na zapewnienie jak najlepszych bądź przyzwoitych warunków materialnych swojemu dziecku, zapominając o jego wychowaniu. Niekiedy rodziny znajdują

się na skraju ubóstwa. Najbardziej przez taki stan rzeczy cierpią dzieci, które pozostawione są „same sobie”, co najczęściej prowadzi u nich do zachowań dewiacyjnych, tj. niedostosowania społecznego.

Diagnoza lokalna dotycząca rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych została dokonana w oparciu o dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Urzędu Miejskiego w Szczytnie na dzień 31 grudnia 2023 r. oraz na dzień 30 czerwca 2024 r.

Miasto Szczytno według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. zamieszkiwało 21.479 osób. Spośród nich pomocą społeczną objęto 1985 osób, co stanowi 1156 rodzin. Z dokonanej analizy wynika, iż 9,24% ogółu mieszkańców zostało objętych pomocą społeczną. Natomiast na dzień 30 czerwca 2024 roku zamieszkiwało 21.254 osoby. Z tego wsparciem i opieką pomocy społecznej zostało objętych 1320 osób w rodzinach (849 rodzin), co stanowi 6,21% mieszkańców miasta.

Tabela nr 1

Ludność – struktura mieszkańców miasta Szczytno według płci

Liczba mieszkańców (pobyt stały i czasowy)	31.12.2023 r.	30.06.2024 r.
kobiety	11.462	11.354
mężczyźni	10.017	9.900
ogółem	21.479	21.254

Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Szczytnie

Poniższa tabela przedstawia strukturę przyznawania świadczeń pomocy społecznej, które określone są w ustawie o pomocy społecznej.

Tabela nr 2

Powody przyznawania pomocy społecznej w 2023 r. oraz w I półroczu 2024 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	2023 rok		I półrocze 2024 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	107	167	70	104
Sieroctwo	0	0	0	0
Bezdomność	33	33	27	28
Potrzeba ochrony macierzyństwa	49	216	27	125
W tym: potrzeba ochrony	32	162	14	78

wielodzietności				
Bezrobocie	213	433	231	424
Niepełnosprawność	340	415	207	287
Długotrwała lub ciężka choroba	290	344	252	345
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	129	384	89	201
W tym: rodziny niepełne	79	230	30	87
rodziny wielodzietne	34	168	10	55
Przemoc domowa	16	44	26	80
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0
Alkoholizm	53	60	41	61
Narkomania	3	7	4	4
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	10	11	6	6
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	1	1	0	0
Sytuacja kryzysowa	5	6	5	21
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczytnie

W 2023 roku głównym powodem przyznawania świadczeń była niepełnosprawność. Kolejnymi najczęściej występującymi powodami przyznawania pomocy społecznej były: długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz ubóstwo. Inne powody występowały w mniejszych przypadkach. Natomiast w I półroczu 2024 roku dominującymi powodami przyznawania pomocy była długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie oraz niepełnosprawność. Można pokusić się o stwierdzenie, że jest to spowodowane starzeniem się społeczeństwa, co jest już widoczne wśród mieszkańców naszego miasta. Dysfunkcje takie jak: bezrobocie, alkoholizm, przemoc bardzo często prowadzą do powstania problemu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Dlatego też podejmowanie działań na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi jest traktowane przez **usługi społeczne priorytetowo**, gdyż dotyczy to najmłodszych mieszkańców miasta Szczytno.

Tabela nr 3

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2023 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny w tym o liczbie osób:	1156	1985
1	758	758
2	188	376
3	85	255
4	64	256
5	35	175
6 i więcej	26	165
Rodziny z dziećmi w tym o liczbie dzieci:	184	647
1	77	172
2	43	148
3	37	167
4	17	90
5	6	38
6	3	23
7 i więcej	1	9
Rodziny niepełne w tym o liczbie dzieci:	107	314
1	55	111
2	28	89
3	13	54
4 i więcej	11	60

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczytnie

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczytnie wynika, że 74 dzieci z terenu miasta przebywało w rodzinach zastępczych i domach dziecka. Z tego na dzień 30 czerwca 2024 r. 29 dzieci przebywa w domach dziecka, a 45 w rodzinach zastępczych.

Tabela nr 4

Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w 2023 oraz w I półroczu 2024 roku

Rodziny zastępcze	Liczba dzieci w 2023 roku	Liczba dzieci w I półroczu 2024 r.
Rodzina zastępcza spokrewniona	23	18
Rodzina zastępcza niezawodowa	6	7
Rodzina zastępcza zawodowa	18	20
Dom Dziecka	19	17
Rodzinny Dom Dziecka	8	12
Rodzina wspierająca	0	0
Rodzina pomocowa	0	0
RAZEM	74	74

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczytnie

Z danych prowadzonych przez pracowników socjalnych wynika, że bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych stwierdzono u 129 rodzin w 2023 roku i 89 rodzin w I półroczu 2024 r., przy czym część tych rodzin przy zapewnieniu wsparcia ze strony Ośrodka jest w stanie zapewnić dziecku właściwy rozwój, co daje szansę na pozostawienie dziecka w rodzinie naturalnej. W sytuacji, gdy działania podejmowane w ramach pracy socjalnej przez pracowników socjalnych okazują się niewystarczające, m.in. z uwagi na brak współpracy rodziny i zaniedbywania Sąd Rodzinny może zarządzić środek zapobiegawczy w formie umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Pracownik socjalny po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego wnioskuję do Dyrektora Ośrodka o przydzielenie asystenta rodziny lub postanowieniem Sądu rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi przydzielany jest kurator lub też asystent rodziny.

Nadrzędnym celem pracy asystenta rodziny jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności. Na pracę z rodziną składa się ocena jej sytuacji, planowanie i realizacja zadań mających na celu poprawę funkcjonowania rodziny w obszarze ekonomiczno-socjalnym, opiekuńczo-wychowawczym i społecznym. W tym celu asystent rodziny wspólnie z członkami rodziny opracowuje plan pracy, który jest następnie realizowany. Z planem zapoznaje się także pracownik socjalny. Na uwagę zasługuje fakt, że do pracy z asystentem rodziny w głównej mierze kierowane są te rodziny, u których występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Są to rodziny, które borykają się z wieloma problemami, a ich sytuacja jest wynikiem kilkuletnich zaniedbań czy zaniechań. Asystent rodziny:

- prowadzi trening w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym planowanie budżetu domowego, trening przygotowania posiłków;
- towarzyszy rodzinom podczas załatwiania spraw urzędowych;
- monitoruje stan zdrowia dzieci, realizację szczepień i badań lekarskich;
- monitoruje sytuację przedszkolną i szkolną dzieci i młodzieży oraz ich postępy w nauce;

- modeluje sposób spędzania czasu wolnego rodziców z dziećmi;
- wspiera kobiety w ciąży – pomoc w przygotowaniu się na urodzenie dziecka, edukacja rodziców w zakresie pielęgnacji noworodków i małych dzieci;
- motywuje osoby zmagające się z uzależnieniem do podjęcia terapii;
- współpracuje z instytucjami odpowiedzialnymi za pieczę zastępczą, motywuje rodziców biologicznych do nawiązywania kontaktu z tymi jednostkami;
- opiniuje możliwość powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej pod opiekę rodziców biologicznych;
- motywuje do uczestnictwa w zajęciach podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców;
- uczestniczy w rozprawach sądowych, sporządza sprawozdania do sądu o podjętych działaniach i osiągniętych efektach w przypadku sądowego zobligowania rodziców do podjęcia współpracy z asystentem rodzin.

W sytuacji braku współpracy ze strony rodziców z asystentem rodziny i widocznych rażących zaniedbaniach wobec dziecka sporządzany jest wniosek do Sądu Rodzinnego, który podejmuje decyzje o dalszym losie dziecka. Obowiązek informowania o zaniedbaniach, przemocy wobec dzieci lub o niewłaściwym sprawowaniu opieki nad małoletnimi ciąży nie tylko na instytucjach państwowych, ale zgodnie z art. 304 k.p.k. „każdy dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściąganego z urzędu ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję”.

Tabela nr 4

Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

Rok	Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny
2013	12 rodzin w ramach projektu systemowego „Aktywne Szczytno”
2014	12 rodzin w ramach projektu systemowego „Aktywne Szczytno”, 5 rodzin asystent rodziny
2015	16 rodzin
2016	15 rodzin
2017	21 rodzin
2018	22 rodziny
2019	20 rodzin
2020	23 rodziny
2021	23 rodziny
2022	22 rodziny
2023	19 rodzin
I półrocze 2024	19 rodzin

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczytnie

V. Analiza SWOT – wsparcie rodziny

Opracowana diagnoza umożliwiła sporządzenie analizy SWOT (ang. Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse, Threats – zagrożenia), która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu wsparcia rodziny na terenie miasta Szczytno.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - znajomość problemu przez służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, - przygotowana i stale doskonaląca się kadra instytucji działających na rzecz rodziny, - zatrudnienie asystenta rodziny w ramach stosunku pracy na pełen etat, - współpraca z organizacjami pozarządowymi, w tym ze Stowarzyszeniem Humanitarnym „Dar serca”, - oddziaływania profilaktyczne prowadzone w placówkach oświatowych funkcjonujących na terenie miasta, - funkcjonowanie świetlicy socjoterapeutycznej, - działalność Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - obowiązująca strategia, gminne programy oraz akty prawne; 	<ul style="list-style-type: none"> - bezradność i niskie kwalifikacje opiekuńczo – wychowawcze rodziców, - niski poziom świadomego rodzicielstwa, - brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetów, - wzrost liczby zachowań agresywnych wśród dzieci i młodzieży, - niewystarczająca ilość lokali/mieszkań socjalnych, - ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej, - brak lekarzy psychiatrów dziecięcych, - niekorzystne prognozy demograficzne;
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - wzrost świadomości i wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo–wychowawczej przez rodziców, - wzrost umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia, - aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych, - możliwość pozyskania środków zewnętrznych na realizację zadań, w tym z Unii Europejskiej, - dalszy rozwój współpracy pracowników pomocy społecznej z instytucjami i 	<ul style="list-style-type: none"> - zanik więzi i tradycji rodzinnych, - rozpad związków (rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę), - zaniedbania emocjonalne dziecka, - bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin, - obniżanie się aspiracji opiekuńczo-wychowawczych rodzin, - brak zainteresowania rodziców sposobem spędzania czasu wolnego przez dziecko, - nasilenie negatywnych zjawisk: alkohol, narkotyki i inne środki odurzające,

<p>organizacjami pozarządowymi, - możliwość podnoszenia kwalifikacji pracowników MOPS w Szczytnie, - możliwość podnoszenia kwalifikacji pracowników instytucji działających na rzecz rodzin z dziećmi, - możliwość skorzystania przez mieszkańców miasta ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Szczytnie;</p>	<p>- negatywne wzorce zachowań społecznych, - wzrost agresji wśród dzieci i młodzieży, - wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży, - rosnące zapotrzebowanie na udzielanie wsparcia osobom starszym (zjawisko starzenia się społeczeństwa) oraz osobom z niepełnosprawnościami, - wypalenie zawodowe pracowników;</p>
---	---

VI. Cel główny, cele szczegółowe

CEL GŁÓWNY:

Wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo–wychowawczych

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Wspieranie rodziców/opiekunów w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo–wychowawczych.
2. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin doświadczających trudności opiekuńczo–wychowawczych.
3. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny.
4. Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych.

VII. Harmonogram realizacji Programu wspierania rodziny na lata 2025 - 2027

Wspieranie rodziców/opiekunów w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

Lp.	Działanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Kierowanie asystenta rodziny do pracy z rodzinami, przygotowanie planu pracy, realizacja zadań	MOPS – asystent rodziny, pracownicy socjalni, PCPR	2025-2027	- liczba asystentów rodziny, - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, - liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny, - liczba rodzin, które zrezygnowały ze wsparcia asystenta rodziny, - liczba rodzin, w których zakończono współpracę z uwagi na zrealizowanie planu pracy i osiągnięcie zamierzonego celu, - liczba planów pracy skoordynowanych z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
2.	Prowadzenie, finansowanie placówki wsparcia dziennego – świetlicy socjoterapeutycznej	Gmina Miejska Szczytno, Stowarzyszenie Humanitarne „Dar serca”	2025-2027	- liczba dzieci korzystających ze wsparcia świetlicy, - liczba wychowawców, - liczba specjalistów;
3.	Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo–wychowawczych przy	MOPS, PCPR	2025-2027	- liczba rodzin wspierających, - liczba rodzin objętych pomocą rodzin wspierających;

	pomocy rodzin wspierających			
4.	Finansowanie kosztów, o których mowa w art. 29 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej związanych z realizacją pomocy przez rodziny wspierające	MOPS, PCPR	2025-2027	- liczba rodzin wspierających korzystających ze wsparcia finansowanego, - kwota udzielonego wsparcia;
5.	Praca socjalna prowadzona z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze	MOPS, pracownicy socjalni	2025-2027	- liczba rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi objęta pracą socjalną;
6.	Wspieranie rodzicielstwa – realizacja ustawy w zakresie Karty Dużej Rodziny	Gmina Miejska Szczytno	2025-2027	- liczba rodzin/osób, które otrzymały Kartę Dużej Rodziny;
7.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	MOPS, asystent rodziny	2025-2027	- liczba rodzin pozostających w monitoringu po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny;
8.	Współpraca z Sądami i ich organami pomocniczymi oraz innymi instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie dysfunkcyjnej lub umieszczonego w pieczy zastępczej	Sąd Rejonowy w Szczytnie, kuratorzy zawodowi i społeczni, MOPS, PCPR-y, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo-wychowawcze	2025-2027	- liczba rodzin sądownie zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny, - liczba posiedzeń zespołu ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, w których udział wzięł pracownik socjalny i asystent rodziny; - liczba spraw sądowych, w których udział wzięł pracownik socjalny, asystent rodziny;

9.	Rozwój oferty ogólnodostępnych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży	Placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, MOS, MBP, MDK	2025-2027	- rodzaje zajęć, - liczba dzieci i młodzieży biorącej udział w zajęciach;
10.	Zagwarantowanie osobom świadczącym wsparcie na rzecz rodzin warunków umożliwiających podnoszenie swoich kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach oraz samokształceniach	MOPS	2025-2027	- liczba szkoleń, - liczba osób biorących udział w szkoleniach, - liczba osób podnoszących swoje kompetencje zawodowe (np. studia podyplomowe, specjalizacje itp.);

Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin doświadczających trudności opiekuńczo – wychowawczych

Lp.	Działanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Organizowanie specjalistycznego poradnictwa m.in. psychologicznego, pedagogicznego, prawnego na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	MOPS, Klub Integracji Społecznej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, PCPR	2025-2027	- liczba osób korzystających ze wsparcia specjalistów, - liczba dzieci korzystających ze wsparcia świetlicy socjoterapeutycznej, - liczba rodzin objętych wsparciem psychologa, pedagoga w ich miejscu zamieszkania;
2.	Objęcie wsparciem rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym. Wskazanie tym rodzinom dróg wyjścia z trudnej sytuacji poprzez udział w terapii odwykowej, terapii dla sprawców przemocy, terapii dla	MOPS, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Zespół Interdyscyplinarny, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Stowarzyszenie Trzeźwości „Czerwone	2025-2027	- liczba osób korzystających ze wsparcia specjalistów, - liczba NK, - liczba procedur NK zakończonych na skutek ustania przemocy domowej, - liczba osób stosujących przemoc

	osób doznających przemocy, możliwość działań w ramach procedury NK	Korale”, PCPR		domową biorących udział w programach korekcyjno-edukacyjnych, - liczba osób stosujących przemoc domową biorących udział w programach psychologiczno-terapeutycznych, - liczba osób biorących udział w spotkaniach grup dla ofiar przemocy domowej;
3.	Kierowanie dzieci i młodzieży na półzimowiska, kolonie organizowane przez Kuratorium Oświaty	Placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, kluby sportowe, Kuratorium Oświaty	2025-2027	- liczba dzieci uczestniczących w półzimowiskach, koloniach;
4.	Podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia dziecka	MOPS – pracownicy socjalni, asystent rodziny, Policja	2025-2027	- liczba interwencji podjętych przez pracowników socjalnych, - liczba dzieci zabezpieczonych przez pracowników socjalnych;
5.	Dążenie do reintegracji rodziny poprzez pracę z rodziną biologiczną na rzecz powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodziny	MOPS, PCPR, kuratorzy zawodowi i społeczni, asystent rodziny	2025-2027	- liczba rodzin biologicznych współpracujących z asystentem rodziny, - liczba dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej;
6.	Oddziaływania środowiskowe na rzecz rodzin – udział w kampaniach dotyczących ochrony dzieci przed krzywdzeniem, zaniedbaniem	MOPS, Klub Integracji Społecznej, Zespół Interdyscyplinary	2025-2027	- liczba kampanii na rzecz rodzin, - liczba rozpowszechnionych ulotek;
7.	Współfinansowanie na zasadach zawartych w ustawie pobytu	MOPS	2025-2027	- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,

	dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej			za które MOPS jest zobowiązany do partycypowania w kosztach, - kwota poniesionych wydatków;
--	---	--	--	--

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny

Lp.	Działanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Wsparcie rodzin z trudną sytuacją finansową z systemu zabezpieczenia socjalnego (np. stypendia szkolne, dodatki mieszkaniowe, pomoc przyznawana na podstawie ustawy o pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, środki PFRON)	Urząd Miejski w Szczytnie, MOPS, PCPR	2025-2027	- liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego, - liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej przyznawanej na podstawie ustawy o pomocy społecznej, - liczba rodzin otrzymujących pomoc ze świadczeń rodzinnych, - liczba dzieci korzystających ze stypendium, - liczba osób korzystających z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych, zlikwidowania barier architektonicznych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny;
2.	Pomoc w formie dożywiania dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach oraz w formie produktów żywnościowych w	MOPS, placówki oświatowe	2025-2027	- liczba dzieci i młodzieży korzystających z pomocy w formie dożywiania w przedszkolach i szkołach,

	ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego			- liczba rodzin z dziećmi zakwalifikowanych do pomocy żywnościowej w ramach FEPŻ;
3.	Przystępowanie do rządowych programów wspierania rodziny	Gmina Miejska Szczytno, Burmistrz Miasta Szczytno, MOPS,	2025-2027	- liczba programów, do których przystąpiła Gmina Miejska Szczytno, - kwota pozyskanych dofinansowań;
4.	Zapewnienie środków na realizację zadań dotyczących wspierania rodziny na terenie Gminy Miejskiej Szczytno	Gmina Miejska Szczytno, MOPS	2025-2027	- coroczne opracowywanie projektu budżetu na realizację zadania;

Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych

Lp.	Działanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Przydzielenie asystenta rodzinie zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	MOPS, asystent rodziny	2025-2027	- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta w ramach ustawy „Za życiem”, - liczba dzieci w tych rodzinach, - liczba dzieci z niepełnosprawnością w tych rodzinach;
2.	Zapewnienie innych form wsparcia dla rodzin	MOPS, Klub Integracji Społecznej	2025-2027	- liczba rodzin korzystających z poradnictwa psychologicznego, prawnego, - liczba rodzin korzystających ze skoordynowanych działań w zakresie kompleksowego

				wsparcia kobiet w ciąży i ich rodzin;
3.	Objęcie wsparciem materialnym rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością	MOPS	2025-2027	- liczba rodzin korzystających z jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000,00 zł;

VIII. Realizacja, finansowanie i monitorowanie Programu

Realizatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczytnie przy współudziale i współpracy z instytucjami, bądź z osobami specjalizującymi się i mającymi kontakt z dzieckiem oraz rodziną. Osobą odpowiedzialną za realizację ze strony MOPS w Szczytnie jest **dyrektor**.

Przy realizacji Programu współpracować powinny:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczytnie;
- Urząd Miejski w Szczytnie;
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szczytnie;
- Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Szczytnie;
- Zespół Interdyscyplinarny funkcjonujący w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Szczytnie;
- Komenda Powiatowa Policji w Szczytnie;
- Sąd Rejonowy w Szczytnie;
- Kuratorzy sądowi i społeczni;
- Zakłady Opieki Zdrowotnej;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczytnie;
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Szczytnie;
- Placówki oświatowe;
- Placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- Świetlica socjoterapeutyczna/środowiskowa prowadzona przez Stowarzyszenie Humanitarne „Dar serca”;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szczytnie;
- Organizacje pozarządowe.

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 są środki własne gminy zaplanowane na dany rok budżetowy w OPS, środki poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych za realizację powyższych działań oraz środki z dotacji pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł, w tym z Unii Europejskiej. Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

Monitoring Programu będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących realizacji zadań w celu ocenienia czy Program osiąga założone cele. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań o analizę założonych wskaźników.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczytnie będzie przekładał raport z monitoringu Gminnego Programu Wspierania Rodziny w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Miejskiej w Szczytnie.

IX. Przewidywane efekty realizacji Programu

Oczekiwanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dzieci i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz przywrócenie funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodziny.

W wyniku przeprowadzonych działań, przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- poprawa sytuacji dziecka w rodzinie;
- poprawa sytuacji dziecka i rodziny;
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka;
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz przywrócenie funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- zmniejszenie liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej;
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych;
- poprawa w zakresie funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi;
- zwiększenie kompetencji społecznych rodziców, w szczególności rodzicielskich i opiekuńczo-wychowawczych;
- wzrost aktywności rodzin poprzez zaangażowanie ich w lokalne życie społeczne oraz zawodowe;
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych;
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny biologicznej, poprzez przywrócenie jej naturalnych funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- udzielanie wsparcia kobietom i rodzinom zgodnie z założeniami ustawy „Za życiem”.

X. Możliwe zagrożenia, które ograniczą lub uniemożliwią osiągnięcie założonych efektów Programu

- niechęć rodzin do podjęcia współpracy z asystentem rodziny, która może przejawiać się brakiem podejmowania działań ze strony poszczególnych członków rodzin niezbędnych do realizacji opracowanego wspólnie planu pracy z rodziną, który ma na celu poprawę ich funkcjonowania w środowisku;
- brak wystarczających środków finansowych na realizację zadań.